

ION LUCA CARAGIALE

Momente și schițe

Editura HERRA

CUPRINS

Un pedagog de școală nouă...16	Five O'clock.....128
Poveste de contrabandă.....29	Atmosfera încărcată.....134
Accident parlamentar.....34	De închiriat.....139
În tren accelerat.....36	D-I Goe.....144
Politică.....38	La Moși.....150
Arendașul român.....41	Dascăl prost.....155
Reformă.....44	Întârziere.....161
Șah și mat!.....48	Amicul X... ..166
Autoritate.....51	Tren de plăcere.....171
Cronica de joi.....57	Bacalaureat.....179
O blană rară.....62	Cam târziu... ..184
Gazometru.....66	Mici economii.....189
Politică și delicatete.....69	Triumful talentului.....195
Istoria se repetă.....74	Diplomație.....201
Slăbiciune.....78	Bubico.....205
Intelectualii.....82	Tatăl nostru.....212
Telegrame.....86	Căldură mare.....214
Despre cometă.....95	Lanțul slăbiciunilor.....219
C.F.R.....102	Infamie... ..224
Urgent... ..108	Vizită... ..228
High-life.....114	O cronică de Crăciun... ..233
Mitică.....116	Duminica Tomii.....243
Amici.....121	Repausul duminical.....248

Un pedagog de școală nouă

D. Mariu Chicoș Rostogan, distinsul nostru pedagog absolut, și-a început cariera printr-o memorabilă conferință didactică.

Vom da aci mai la vale conferința în rezumat, apoi câteva note, luate după natură, despre activitatea în praxă a eminentului pedagog.

Trebuie prealabil să spunem că *d*-sa, totdeauna înainte de *e* și *i*, pronunță pe:

n ca *gn* franțuzesc, *t* ca *k*, *d* ca *gh*, *g* ca *j*, *c* ca *ș*.

Aceasta pentru ușurarea citirii citatelor din vorbirea *d*-sale, pe cari voim să le transcriem pe cât se poate cu pronunțarea lor originală. Cititorul va suplini părțile din cale afară originale, pe cari ne-a fost prea greu să le transcriem exact, ca de ex. *gn* și *g*.

Conferință

„Onorat aughitoriu,

Vom căuta să ne roskim astăzi ghespre metoda ghe a prăda grămakica în jenăre și apoi numai doară ghespre metoda in-tuikivă și ghespre răspunsurile neapărake, neșăsitake ghe lojica lucrului, amăsurat inkelijinții școlerului!“

Așa începe d. conferențiar. Cui nu a asistat la conferența aceasta trebuie să-i spunem că pedagogul pune întrebările și presupune și răspunsurile. Așa că urmarea, deși s-ar părea o conversație între pedagog și școlar, este însuși corpul conferenței. Iată rezumatul acestei superioare opere didactice.

Urmează conferențiarul:

Pedagogul: No! ce-i grămakica?

Școlerul: Grămakica iaste...

Pedagogul: No că-z ce iaște? că-z doar nu iaște vun lucru mare.

Școlerul numai apoi se răculeje și răspunghe: grămakica iaște o știință ghespre cum lucră limba și lejile mai apoi la cari se supune aceea lucrare, ghin toake punturile ghe veghere.

Pedagogul: Bravo, mă! prostovane! (îi zic așa doară nu spre admonițiune, ci spre înghemn și încurajare). No, acuma, spune-ne tu numai cum se împart substankivele? Școlerul, la întrebarea aceasta a mea doară, musai să răspunză, nețăsare, amăsurat priceperii și rățiunii sale.

Școlerul: În substankive care se vād și substankive cari nu se vād – reșpeckive concreke și abstracke!

Pedagogul: Apoi merem mai gheparte pe ogorul pedagogic și punem cheskiunea doar:

Ați auzit voi, copii, ghespre jăn? Ce iaște jănul?

Școlerul răspunghe: Jănul e cumu-i lucru: masculin, feminin și ekerojen au neutru, reșpeckive ghe bărbat, ghe femeie și ghe ce nu-i nici bărbat, nici femeie.

Pedagogul: Esemple doară...

Școlerul apoi musai se exprime astfel:

Calul îi substankiv masculin; iel se schimbă în iapă, ș-apoi ghevine feminin.